

*Prin rugăciune și credință spre cinstea altarelor; să ne
rugăm pentru beatificarea episcopilor greco-catolici,
morți în faimă de martiri sub regimul comunist*

SFINȚI

CALEA DESĂVÂRȘIRII

Revistă de spiritualitate și de cultură creștină a Societății
„EPISCOP DR. IOAN SUCIU”
Anul XXI Nr. 5 (238) mai 2014

Luna mai, luna Preacuratei

Sunt doar câteva zile de la canonizarea de către Papa Francisc a celor doi mari Pontifi: Papa Ioan al XXIII-lea și Papa Ioan Paul al II-lea. Apropiindu-ne de acești mari sfinți, ne vom aminti din nou ce loc important a avut Preacurata în viața personală și în pontificatul lor.

Angelo Giuseppe Roncalli, Papa Ioan al XXIII-lea, a avut o devoțiune particulară pentru Sfânta Fecioară de la Lourdes. An de an mergea în pelerinaj la Lourdes. Papa Pius al XII-lea, în 1958, i-a rezervat Cardinalului Roncalli bucuria de a-l reprezenta la Lourdes, la consacrarea Bazilicii subterane „Sf. Pius al X-lea”, a cărei solemnitate coincidea cu centenarul aparițiilor Sfintei Fecioare în acel loc sfânt. Cardinalul a cuprins în acest act iubirea pentru Preacurata, pentru Sf. Bernadetta și Pius al X-lea. În predica ținută în fața mulțimii de pelerini, a făcut-o prezentă pe Bernadetta prin cuvinte greu de egalat: **„Ne place să-l dăm exemplu pe acest copil sărac și necunoscut lumii, dar privilegiat de Dumnezeu și devenit mesagerul Cerului. Ceea ce este slab în lume, iată că Dumnezeu a ales să-i dea putere”**. Dar lumea nu a sesizat un fapt uimitor: în acel an, abia la câteva luni de la pelerinajul său la Lourdes, după moartea lui Pius al XII-lea, conclavul l-a ales Papă chiar pe Angelo Roncalli, preotul și Cardinalul devotat Fecioarei de la Lourdes.

Papa Ioan Paul al II-lea, știm, a avut o mare devoțiune pentru Preacurata, emblema aleasă pentru pontificatul său, **„Totus Tuus”** (cu totul al tău), a fost inspirată din doctrina Sf. Louis-Marie Grignon de Monfort. Prin această deviză Papa a înțeles, ca și Sf. Grignon de Monfort, a se consacra lui Cristos prin mâinile Mariei, mijloc eficace de a trăi promisiunile făcute la Botez. Toată viața Papa i-a fost recunoscător Sf. Grignon de Monfort pentru bogăția operei sale, **„Tratat despre adevărata evlavie către Preasfânta Fecioară Maria”**. În 1996, înaintat în ani și bolnav, Papa a mers în pelerinaj la Saint-Laurent-sur-Sevre și s-a rugat la mormântul Sfântului care i-a descoperit spiritualitatea mariană și l-a învățat să o iubească pe Maria.

Cardinalul Santos Abril y Castello, Arhiepiscopul Bazilicii Papale, „Sfânta Maria cea Mare” din Roma, povestește că tot atunci, după alegere, Papa i-a spus: **„Aș vrea să fac mâine o scurtă vizită la Maica Domnului ca să încredințez ocrotirii sale pontificatul meu”**. De atunci Papa a fost de șapte ori la Bazilică; Sfânta Fecioară îi este călăuză, ea îi dă **„o lumină de inspirație în activitatea sa”**.

E luna mai, luna Preasfintei Fecioare! Să urmăm exemplul Papilor noștri și, în acest timp binecuvântat, să ne rugăm Preacuratei, să o cinstim și să-i facem cunoscută iubirea pentru noi.

CALEA DESĂVÂRȘIRII

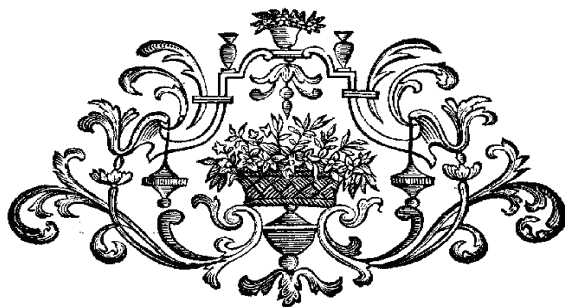
Despre rugăciune

Se povestește că într-o zi, pe drumul Barcelonei, doi bieți călugări mergeau pe jos, cum le era obiceiul, și cu sacul în spate. Unui țaran, întâlnit în cale, fiindu-i milă de starea în care se găseau, s-a oferit să le ducă el sacul. Spre surprinderea lui, omul a văzut că îndată ce au sosit la un han, călugării s-a retras și s-au rugat. De la un timp, omul se retrăgea și el, îngenunchea și a făcea ca ei. Întrebat ce face, omul a spus: „Doamne, acești oameni sunt sfinți, iar eu sunt hamalul lor; ce fac ei, aceea vreau să fac și eu. Iată ce dau eu Domnului!”

Părintele spiritual

din Alfonso Rodriquez, SJ

“Calea Desăvârșirii Creștine”, vol. I,
Oradea 1933

SUMAR

Editorial.....	2	Catolice.....	5
Nu putem ajunge oare la		Episcopul Anton Durcovici.....	8
Dumnezeu prin simțurile noastre?..	4	Pagini bilingve.....	10
Ioan al XXIII-lea și Ioan Paul		”Rorate Caeli”.....	13
al II-lea Sfinți ai Bisericii		Papii secolului al XX-lea.....	18

„Nu putem ajunge oare la Dumnezeu prin simțurile noastre?”

Christos care a dictat cu 1600 de ani mai înainte venirea Sa și viața Sa, dictează, până la capătul veacurilor, istoria vieții Sale în Biserică. Să nu privim pe Isus Christos ca acel care a fost, ci cunoscându-L bine, așa cum a fost, să știm că El e **Acela care este, El e astăzi și mâine unul și același**; aceeași mărturisire de prezență a lui Dumnezeu pe care o găsim în chip vădit în viața sfinților.

Să căutăm ca pentru noi Christos să fie Acel Cineva, care se impune vieții, inevitabil și definitiv. **Să-L întâlnim în inima noastră.**

Dintre toți oamenii mari, El e singurul iubit și pentru El s-a jertfit tot ce se poate jertfi: Dragostea pentru El.

Ucenicii sunt fanatici? Dacă vreți sunt fanaticii unei iubiri, ai iubirii față de Christos. Ei nu luptă pentru ideea abstractă; fie că sunt copii, că sunt fecioare, că sunt femei sau bărbați, tineri sau bătrâni, sclavi sau liberi, regi

sau cerșetori, ei se deslușesc prin dragostea față de Isus și moartea, pentru ei, este o moarte binevenită. Aceasta este caracteristica creștină.

Eu nu sunt adeptul unei doctrine, eu sunt adeptul unei persoane. **Esența credinței mele este credința în El, în ce a spus El, în ce a făcut El, în ce a promis El. Viața mea creștină este să-L iubesc și iubindu-L Să-L copiez.**

Episcop Ioan SUCIU

Ioan al XXIII-lea și Ioan Paul al II-lea

Sfinți ai Bisericii Catolice

Au fost înscriși în rândul sfinților la 27 aprilie, în duminica Divinei Milostiviri, în urmă cu abia câteva zile. Papa Francisc a celebrat consacrarea în Piața Bazilicii San Pietro, în fața câtorva milioane de credincioși veniți acolo din toată lumea. Dacă avem în vedere milioanele de catolici și necatolici care au urmărit solemnitatea la televizor, știm că această consacrare a făcut înconjurul lumii.

Acești doi mari Pontifi au deschis noi orizonturi Bisericii de azi și au marcat istoria lumii. Papa Ioan al XXIII-lea a deschis Conciliul Ecumenic Vatican II, iar Papa Ioan Paul al II-lea a făcut să se clatine sistemul comunist și să cadă Cortina de Fier care despărțea artificial Europa.

Amândoi au fost bine cunoscuți și iubiți în timpul vieții lor. Dar și în România: Papa Ioan Paul al II-lea ne-a vizitat țara în 1999; vizita și persoana sa au fost raze de lumină necunoscute până atunci celor mai mulți de la noi. Ioan Paul al II-lea iubea România și Biserica Greco-Catolică pentru care se ruga în fiecare zi. Studenților greco-catolici de la Roma le spunea cu admirație că „sunt urmași de martiri, că românii sunt creștini de la începuturile Bisericii”.

Ioan al XXIII-lea (1881-

1963), fiind numit în 1925 Vizitator Apostolic în Bulgaria, a fost de multe ori România, în 1930 a vizitat Mănăstirea ortodoxă de la Căldărușani. **„Printr-o ironie a sorții, parcă, acest sfânt locaș avea să devină în 1949 lagăr pentru Episcopii greco- catolici și loc de consacrare, în clandestinitate, a episcopilor Tit-Liviu Chinezu și Ioan Cherteș”** (Cristian Grigore, „Ioan al XXIII-lea: Amintiri din patria fratelui Ieremia Valahul”, în „Actualitatea creștină”, publicație a Arhiepiscopiei Romano-Catolice de București, anul XXV, nr.4/2014, p.16).

Papa cunoștea persecuția la care era supusă Biserica Catolică de la noi și nota în scrierile sale: **„În România catolicii trec prin ceasul încercării, permis de Providență...”**

Ioan Paul al II-lea i-a schițat un portret de neuitat: **„De la Papa Ioan al XXIII-lea, rămâne în amintirea tuturor imaginea unui chip zâmbitor și a două brațe larg deschise către lumea întreagă. Câte persoane nu au rămas oare cucerite de simplitatea sa sufletească, îngemănată cu o vastă experiență în ceea ce privește oamenii și lucrurile! Noutatea pe care el adus-o nu privea atât doctrina ,**

(continuare în pag. 6)

(urmare din pag. 5)

cât, mai degrabă, modul de a o prezenta; era nou stilul de a vorbi și de a acționa, era ceva nou valul de simpatie cu care el și-i apropia pe oamenii simpli și pe cei puternici ai lumii” („Au spus despre Papa Ioan al XXIII-lea”, în „Actualitatea creștină”, București, anul XXV, nr. 4/2014, p.12).

În 1944 a fost numit Nunțiu apostolic în Franța, unde, pentru calitățile sale, a fost prețuit și stimat în mediul diplomatic. Pentru bunătatea sufletului său, lumea întreagă i-a spus Papa cel Bun.

Ales Papă, știindu-i-se vârsta - avea 77 de ani -, s-a crezut că va fi un Papă de tranziție. Moștenirea unui Papă nou ales este întotdeauna grea, dar i-a făcut față. Papa Pius al XII-lea a condus Biserica până în pragul lumii moderne. De-acum trebuia gândit și lucrat pentru prezența Bisericii în această lume modernă - era o necesitate imediată. La trei luni după alegerea sa, la 25 ianuarie 1959, Ioan al XXIII-lea a anunțat deschiderea Conciliului Vatican II, deschidere inaugurată solemn la 11 octombrie 1962.

Papa Ioan Paul al II-lea (1920-2005) a avut unul dintre cele mai lungi pontificate - 26 de ani-, al treilea ca durată în istoria Papilor. Este greu să notăm numărul Enciclicilor, a Scrisorilor apostolice, a beatificărilor, canonizărilor, a audiențelor și a vizitelor făcute în țările lumii.

Jean-Claude Perisset, fost Nunțiu Apostolic în țara noastră, ne-a lăsat o imagine vie a Sfântului Părinte: „...mai răsună strigătul lansat în ziua inaugurării pontificatului său: <Să nu vă fie frică! Deschideți larg porțile în fața lui Cristos, în fața puterii sale mântuitoare... deschideți-i granițele statelor și sistemelor politice și economice, ale vastelor domenii ale culturii, civilizației și dezvoltării. Să nu vă fie frică!> Iar Biserica, spunea în continuare Papa Ioan Paul al II-lea, există pentru a predica vestea cea bună a iubirii profunde a lui Dumnezeu pentru oameni. Providența a făcut ca Ioan Paul al II-lea să treacă pragul în cel de al treilea mileniu creștin, dar nu singur, a trecut acel prag împreună cu Biserica și credincioșii săi.

Prin canonizarea Papei Ioan al XXIII-lea și a Papei Ioan Paul al II-lea în aceeași zi, 27 aprilie 2014, Dumnezeu ne-a dat doi sfinți a căror viață a fost contemporană cu a noastră. Credința și sfințenia este deci posibilă în lumea noastră. Trecând peste statutul lor special, drumul perfecțiunii creștine poate fi al nostru, al tuturor. Să încercăm! Și de-acum să ne rugăm acestor doi mari sfinți și să le cerem ocrotire și ajutor.

O.B.

„Doi Papi cu simțul umorului”

Umorul inteligent ne ajută să trecem altfel peste momente dificile. Se spune, de exemplu, că una dintre glumele preferate ale Papei Ioan Paul al II-lea despre criza din estul Europei era aceea care oferea ca posibile două soluții: una realistă și alta miraculoasă. Soluția realistă era ca Maica Domnului de la Czestochowa să apară deodată cu toți îngerii și sfinții și să inspire imediat o rezolvare; soluția miraculoasă era ca toate națiunile să coopereze.

Se povestește că Angelo Roncalli, viitorul Papă Ioan al XXIII-lea, pe când era Nunțiu la Paris, în timpul unei recepții, s-a întâlnit cu Rabinul-șef al Franței, cu care a început să converseze. Trebuind să treacă într-o altă sală, pentru dineu, rabinul l-a invitat pe Nunțiu să meargă înainte. **„Nu. Mai întâi Vechiul Testament”**, a spus Roncalli invitându-l pe rabin să intre primul. Într-o seară mergând să viziteze un prieten internat în „Spitalul Spiritului Sfânt”, din apropierea Vaticanului, Ioan al XXIII-lea a fost întâmpinat de superioara călugărițelor care administrau instituția. Emoționată, s-a prezentat: **„Sfinte Părinte, sunt superioara Spiritului Sfânt”**. **„Ferice de dumneavoastră! Eu sunt doar Vicarul lui Cristos!”**

Pentru a ieși din situații stânjenitoare sau dificile, Ioan al XXIII-lea apela de multe ori la o glumă. Supraponderal fiind, glumea adesea pe seama acestui lucru, însă uneori era pus de alții în situații mai puțin plăcute. Imediat după alegerea lui de Papă, s-a retras pentru a se pregăti să iasă la balconul Bazilicii Sf. Petru. Trebuia să se îmbrace cu veșmintele de papă care, conform tradiției, se pregătesc dinainte în trei măsuri: mică, medie și mare. Cea mai mare măsură însă s-a dovedit a fi strâmtă pentru noul Papă, așa încât aghiotanții au început să se agite în jurul lui cu ace și bolduri, încercând să-i aranjeze cât de cât veșmintele. **„E clar că cei de la croitorie nu mă voiau papă”**, a spus Roncalli zâmbind. Altădată, cu ocazia unei vizite într-o parohie din Roma, o femeie a exclamat: **„Vai, cât e de gras!”** Papa s-a întors spre ea și i-a spus cu blândețe-i caracteristică: **„Doamnă, trebuie să înțelegeți un lucru: Conclavul nu este un concurs de frumusețe!”**

În perioada când trupul Papei Ioan Paul al II-lea își arăta tot mai mult slăbiciunea, la o întâlnire cu mai mulți Episcopi, a intrat în sală mișcându-se cu dificultate. Când s-a oprit, i-a privit și a zis zâmbind în colțul gurii: **„Eppur si muove!”** („Și totuși se mișcă” - cuvintele lui Galileo Galilei).

Astăzi, nu de puține ori trece drept amuzant ceea ce este vulgar, lipsit de respect și răutăcios, chiar cinic sau prostesc. Umorul sfinților, umorul sănătos, chiar și cel ironic – atunci când se ironizează pe sine, dar nu sarcastic -, exprimă un mod de a se privi pe sine și întâmplările din jur. Cine nu are simțul umorului ar trebui să-l ceară, urmând îndemnul Papei Francisc: **„Doamne, dă-mi simțul umorului”**.

Din „Actualitatea creștină”, publicație a Arhiepiscopiei Romano- Catolice de București, anul XXV, nr.4/2014, p.19).

Episcopul Anton Durcovici, Martir al Bisericii Catolice din România

1888-1951

A venit la noi din localitatea Bad Deutsch - Altemburg (Austria), localitate cu credincioși care îi păstrează amintirea și, împreună cu Dieceza de Iași, se pregătesc pentru beatificarea, la 17 mai, a celui care este și al lor, Episcopului Martir Anton Durcovici.

Provenea dintr-o familie modestă-- tatăl, Francisc, a fost zidar, iar mama, Maria, casnică. Cum Francisc a murit tânăr, la 36 de ani, Maria a fost pusă în fața multor greutăți. Un ajutor nesperat a venit pentru mamă și cei doi copii din partea unei mătuși, care locuia la Iași, unde avea un restaurant. Acolo a lucrat un timp Maria ca să-și poată crește copiii.

La Iași cei doi frați au început Școala Primară a Parohiei Romano-Catolice; aici au învățat limba română.

Maria Durcovici s-a stabilit definitiv la București, unde copiii au urmat Școala Arhiepiscopală „Sfântul Andrei”, condusă de „Frații Școlilor Creștine” -educația catolică a copiilor a fost cu deosebire în atenția mamei. Tot la București Anton a urmat Seminarul mic (liceul), la absolvirea căruia a fost trimis la Roma pentru continuarea studiilor.

A urmat Colegiul „De Propaganda Fide”, reușind să stăpânească nu numai disciplinele de specialitate, dar, în paralel, și o vastă cultură. A vorbit curent mai multe limbi europene: româna, germana, franceza, italiana și maghiara. Prin statutul de viitor preot catolic, a cunoscut perfect latina.

S-a întors în țară cu două doctorate, în filozofie și teologie, și cu licența în drept canonic.

În 1910 a fost sfințit preot la Roma.

În țară a fost profesor de religie la Liceul „Sf. Iosif ” din București, rector la „Institutul Teologic Romano-Catolic” din Iași și a îndeplinit mai multe funcții în Arhiepiscopia de București.

La 5 aprilie 1948 a fost consacrat Episcop romano-catolic de Iași. În această calitate a desfășurat o muncă pastorală istovitoare pentru a întări credința în sufletele amenințate de ateism.

Arhiepiscopul romano-catolic de București, Alexandru Cisar, fiind înlăturat forțat din funcție, Sfântul Scaun îi încredințează Episcopului Durcovici conducerea Arhiepiscopiei de București.

(continuare în pag. 9)

(urmare din pag. 8)

La 26 iunie 1949 a fost arestat și până în momentul morții a trecut prin suferințe neînchipuite. În Închisoarea din Sighet, unde viața pământească i s-a sfârșit, ajunsese aproape un schelet. A încurajat însă pe deținuții din apropierea lui: **„Duceți crucea Mântuitorului care S-a răstignit pentru păcatele noastre, căci va veni și ziua Învierii”**, le spunea convingător. A fost izolat într-o celulă în frig și întuneric, fără mâncare și apă. Preoții din celulele vecine au auzit un timp cuvintele Episcopului, rostite în latină: **„Antonius, Episcopus! Orate pro me ut non dificiare: morior fame et siti, da mihi absolutionem, Antonius moribundus!** (Anton, Episcopul, rugați-vă pentru mine ca să nu cedez. Mor de foame și de sete... Dă-mi dezlegarea. Anton în agonie!).

În noaptea de 10 decembrie 1951 a murit și trupul i-a fost aruncat într-o groapă comună din „Cimitirul Săracilor”.

Papa Francisc a autorizat Congregația pentru Cauzele Sfinților să promulge decretul de recunoaștere a martiriului Episcopului Anton Durcovici. Beatificarea a avut loc, sâmbătă, 17 mai 2014, ora 11.00, la Iași, în cadrul Sf. Liturghii oficiate de Cardinalul Angelo Amato.

„Atotputernice Dumnezeuule, fă ca sfințenia vieții și tăria martiriului Episcopului Anton Durcovici să iradieze în inimile noastre...”

O.B.

PAGES BILINGUES

Association des Amis de l'Église Gréco-Catholique de Roumanie, Blaj

“C’est ce que derange qui fait vivre”

Cardinal Alexandru Todea

„Amour sans frontière”

Mère Teresa, cette héroïne, cette sainte: visage tendu, yeux secs. Elle n’a pas le droit de perdre une parcelle de ses forces dans la douceur stérile des larmes. En elle, il n’y a pas de pitié, au sens sentimental. La pitié, c’est la forme malingre de l’amour. Elle est l’amour.

„Je ne soigne jamais des foules, mais seulement une personne. Si je regardais les foules, je ne commencerais”.

„Ce que importe, c’est individu. Je crois a l’approche de personne a personne. L’amour est un fruit toujours de saison. La plus grande maladie n’est pas la lèpre, mais le sentiment de ne pas être accepte. Le plus grand fléau est bien l’oubli du prochain, surtout quand le prochain est le Christ lui-même”.

„Ce qui inspire l’action de Mère Teresa n’est-ce point cette intelligence de l’essentiel et cette vue directe des hommes et des faits, devant lesquelles Paul VI s’écrire; <Le bien existe. Le bien est efficace. Quel réconfort! Quelle espérance!”

Mere Teresa de Calcutta

„Ceea ce ne deranjează ne face să trăim”

Cardinal Alexandru Todea

„Iubire fără frontiere”

Maica Tereza, această eroină, această sfântă: fața întinsă, ochii obosiți. Nu-și permite să piardă nimic din puterile sale în emoția inutilă a lacrimilor. Nu manifestă milă în sens sentimental - milă, această formă fragilă de iubire. Ea este iubirea.

„Eu nu îngrijesc niciodată mulțimile, doar o singură persoană. Dacă aş privi mulțimile, nu aş începe niciodată”.

„Ceea ce interesează este persoana. Eu cred în apropierea persoanei de persoană. Iubirea este întotdeauna un fruct al timpului. Cea mai gravă boală nu este lepra, este sentimentul de a nu fi acceptat. Cea mai mare nenorocire este uitarea celui de lângă tine, mai ales când acesta este Cristos însuși”.

„Ceea ce inspiră acțiunea Maicii Tereza nu este decât înțelegerea inteligentă a esențialului și această vedere directă a oamenilor și a faptelor, despre care Paul VI scria: <Binele există. Binele este eficace. Ce reconfortant! Ce speranță!”

Maica Tereza de Calcutta

Traducere Ligia Domuța

„Rorate, Caeli”

- Picurați, Ceruri, rouă -

Versurile din volumul de poezii pe care îl prezentăm, volum editat cu ocazia Centenarului nașterii autorului, PSS Iuliu Hirțea, **„Rorate, Caeli”** (ISA.45,8), Ed. Universității din Oradea, 2014, au ajuns la noi pentru că așa a voit Dumnezeu, care nu numai că a creat lumea, dar o protejează **„călăuzind-o cu o blândă îngăduință după propria sa viziune a adevărului, frumuseții și binelui”**. Altfel este de neînțeles cum aceste versuri au scăpat de percheziții și confiscări - avem în gând manuscrisele **„Bibliei”**, despre care nu știm nimic, opera critică proiectată și lucrată de Preasfinția Sa. O taină învăluie și salvarea operelor **„Cruci de gratii”** a PSS Ioan Ploscaru (creată și fixată în memorie) și **„Credința noastră este viața noastră - Memoriile Cardinalului Dr. Iuliu Hossu”**.

„Iuliu Hirțea și scrisul ca misiune sacramentală”, cuvântul introductiv, aparține Domnului Ioan Moldovan.

Referindu-se la biografia Preasfinției Sale, Ioan Moldovan pune în evidență destinul preotului greco-catolic în regimul totalitar-ateist, a preotului rămas fidel Bisericii sale interzise: arestarea și închisoarea de exterminare. Supraviețuitorii, cu domiciliul forțat, au fost

supuși anchetelor, perchezițiilor și supravegherii permanente. Episcopii din clandestinitate, care lucrau pentru supraviețuirea Bisericii Române Unite cu Roma, desigur, și PSS Iuliu Hirțea, au trăit deplin acest calvar. Credința și rugăciunea i-au dat putere Episcopului în acest calvar de durată întregii vieți. Suferinței i-a dat însă chipul rugăciunii, o rugăciune a inimii sau poezie. Rugăciunea-poezie constituie conținutul volumului: **„o carte de**

(continuare în pag. 13)

(urmare din pag. 12)

învățătură religioasă”, spune Domnul Moldovan, formă de slujire preoțească.

„Episcopul dr. Iuliu Hirțea (1914-1978) - biografia unui mărturisitor”, textul Domnului Silviu Sana, schițează momentele mai semnificative din viața Preasfinției Sale. Informațiile erau necesare pentru a-l face cunoscut pe Preasfinția Sa celor mulți care nu l-au știut din cauza persecuției Bisericii.

Subtitlul cărții, **„Autoportret literar”** scoate în evidență particularitatea volumului: pagini biografice care îl reprezintă pe autor. Dar dincolo de momentele biografice și în legătură cu ele este prezența credinței, a rugăciunii propriu-zise și a poeziei.

Literatura universală este posesoarea unor valoroase poezii-rugăciune a misticilor, cunoscutele poezii mistice (definite prin trăirea misterului). Acestea sunt create, în general, în urma unei ascensiuni spirituale care a dus la o detașare de senzorial, de lumea exterioară, uneori în urma unui travaliu chinuitor - noaptea întunecată a sufletului -, până să se atingă unirea sufletului cu Dumnezeu. Cei mai mari și foarte cunoscuți sfinți și poeți mistici sunt Sf. Francisc de Assisi (1181-1226), Sf. Ioan al Crucii (1542-1591), Sf. Tereza de Avila (1515-1582) și Sf. Tereza a Pruncului Isus (1873-1897). La noi, poet mistic este Episcopul Martir Ioan Ploscaru (1911-1998), a cărui canonizare o așteptăm

împreună cu a tuturor Episcopilor Martiri din anii persecuției Bisericii noastre Greco-Catolice.

De-a lungul istoriei Europei creștine, poezia religioasă (definită prin înțelegerea misterului), creată de clerici, între care îl găsim și pe Sf. Papa Ioan Paul al II-lea, sau laici, este foarte bogată, toate epocile și toate curentele literare au cultivat-o; motivul religios îl găsim inclusiv la postmoderniști.

Volumul **„Rorate, Caeli”** fixează locul autorului în cadrul acestei poezii religioase în literatura noastră, dar și în literatura universală, unde găsim apropiieri între PSS Iuliu Hirțea și poeții catolici: Paul Claudel, Charles Peguy, Umberto Saba și alții.

Un loc distinct al Preasfinției Sale se datorează mărturisirii credinței catolice prin anii mulți de închisoare, credință mărturisită și în volum prin versurile: **„Fac parte din Istoria creștină,/ Din epoca de adevăr și har/ Ce a-mbrăcat pământul în Lumină/ Și l-a-nfrăit sub sceptru de Pescar/ (Conștiința), și prin „Testament”**.

Capitolele care alcătuiesc cuprinsul volumului sunt: **„Divina Liturghie”, „Ora de închinare”, „Calea Crucii”, „Sfântul Rozar”, „Regina Scripturilor”, „Jertfe pe munți”, „Pastorale”**, la care se adaugă trei texte distincte: **„Să învingi și tu!”, „Noi nu murim”** și **„Testament”**, pagină care încheie lucrarea.

Deschizând volumul, noi cititorii

(continuare în pag. 14)

ne găsim la prima întâlnire cu autorul: un pas făcut în viața Preasfinției Sale, dorință menționată prin cuvintele: **„Cu gândul la Mama și la duminicile copilăriei mele”**. Primului pas îi vor urma alții, îl vom urma pe Preasfinția Sa în multe momente de durere, în cele rare de bucurie și în rugăciune, întregul cărții fiind **„De rugă punți/ Din efemer/ Către Cer”**, și, în același timp, o tainică chemare la credință.

„Divina Liturghie”, prima secvență din volum, se deschide cu **„Ziua Domnului”**, un adevărat poem liric prin care autorul se adresează sensibilității cititorului căruia îi aduce în față imaginea duminicilor din satul său natal, izvorul credinței sale. Chemați de cântecul clopotelor, credincioșii se îndreaptă spre biserică: **„Spre Altarul sfânt, în pîlcuri,/ Pășesc creștinii rar,/ Ale Scripturii tîlcuri/ Să le audă iar; S-asiste cu credință/ La Jertfa Noii Legi/ Primindu-L, în Ființă,/ Pe DOMNUL Firii-ntregi.”**

De-acum preotul este în prim-plan; în versurile din **„Prefacerea darurilor”**, versuri cu accente de imn, este cuprins tot ce este Sf. Liturghie: reînnoirea celor mai însemnate mistere ale vieții și morții Domnului. Înainte de Prefacere, **„Răsună de-osanale/ Lăcașul cel sfințit./ Venind într-ale Sale/ Isus este primit!** La Prefacere, la cuvintele preotului, Pâinea și Vinul se transformă în Trupul și Sângele Domnului nostru Isus Cristos. Adevărul de credință este transfigurat în versuri:

„CRISTOS se frînge,/ De-a pururi și deplin/ Sub forme fără sânge/ De pâine și de vin”.

„Cuminecarea” conturează momentul sfânt al împărtășirii, când **„Zidirea se-nfloară/ De veșnicul mister/ Că DUMNEZEU coboară/ În piepturi care pier/ Făclii ce luminează devin acești creștini./ În ei CHRISTOS tronează/ Și nu mai poartă spini.**

De-acum se schimbă discursul liric, ca și Umberto Saba care cu onestitate se dezvăluia pe sine în poezie, **„își aducea viața lui pe tavă”** înaintea cititorului, Episcopul re trăiește fiorul credinței și promisiunea dată lui Isus , atunci, demult, în biserica din satul său; **„În fața MAICII SFINTE/ plecând genunchiul meu/ Cerutu-i-am fierbinte/ Să luminez și eu! Și mulțumindu-i lui Isus pentru că și-a făcut cetate „în pieptul meu de lut”, își dăruiește viața Lui, Celui Atotputernic: „Sărmana mea ființă/ Deplin Ți-o dăruiesc./ În timp și-n veșnicie/ Stăpîn să-mi fii de-acum,/ O, Tu, Merinde vie/ A Veșnicului Drum!”**

Rugăciunea acoperă un număr însemnat de pagini, secvențele: **„Ora de închinare”**, **„Calea Crucii”** și **„Sfîntul Rozar”**.

„Ora de închinare”, o oră de Adorație a Sfântului Sacrament, nu este o rugăciune personală, la ea Episcopul invită Cerul și Pământul: îngerii și sufletele celor mântuiți, este

(continuare în pag. 16)

în rugăciune și Sfânta Fecioară: „**Din Sfânta slavă cea de sus,/Coboară PREACURATA,/Să stăm la rugă cu ISUS/În Taina Adorată.**”

Adorația Euharistică urmează firul vieții lui Isus, în meditații pentru fiecare sfert de oră, după alcătuirea invariabilă: **Adoră pe Isus**, dă-i cheile locuinței tale; **Mulțumește-i** pentru tot ce ți-a dat; **Plânge-ți păcatele** la picioarele Sale ca Magdalena și **Cere** tot ce vei voi.

În rugăciunea sa Episcopul mulțumește în numele credincioșilor Atotputernicului Dumnezeu că ne-a dat-o pe Preacurata: „**Mulțumim-Ți, Îndurate,/Că la bine și nevoi,/Ruga MAICII PREACURATE/Ne cuprinde și pe noi** (Isus la Cana Galileii).

Personal, mulțumește pentru viață și harul preoției: „**Îți mulțumesc anume,/Aici lângă Altar,/Că m-ai adus pe lume/Și m-ai chemat la Har.**” Biserica este întotdeauna în rugăciunea Preasfinției Sale, cum este și durerea pentru Biserica sa interzisă. Ar vrea să vadă unită Biserica așa cum a creat-o Cristos când a încredințat-o lui Petru: „**Paște, Petre, a Mea Turmă/Cu al Meu Cuvânt și Har,/Până-n Ziua de pe urmă/Apărând al Meu Altar/Bântuind mereu furtuna/Mulți din Turmă s-au pierdut. DOAMNE, fă-ne TU iar Una/Cum eram la început**” (Isus după Înviere).

În „**Calea Crucii**”, pe drumul celor paisprezece stațiuni, urmându-L

pe Isus, Episcopul își unește durerea pentru Biserica sa prigonită cu suferințele Domnului și-I cere putere pentru a-și împlini datoria; „**Orbilor mă fă vedere,/Celor slabi toiag și scut,/Sprijin celor ce-au căzut,/Lacrimilor mângâiere** (Isus ajutat în purtarea Crucii). Cere ca prin Patimile mântuitoare ale lui Cristos, Biserica, credincioșii și el, preotul, să fie dăruți cu haruri: „**Dă-ne suflete curate,/Sfinți ne dă pentru că poți, /Sorocește-ne pe toți/Să trăim în demnitate**” (Isus este dezbrăcat de hainele sale).

Secvența treia, „**Sfântul Rozar**”, începe printr-o invocație adresată Sf. Fecioare: „**Tu primește-mă, FECIOARA,/Și-ascultând smeritumi grai/În viața mea coboară/Cu ființa Ta de Rai**”. În toate cele cinci mistere, în meditațiile versificate, încredințându-se Mariei, nevoia personală a Episcopului de a fi susținut și apărat domină. Pe calea perfecțiunii spirituale, Fecioara îi este ideal și sprijin: „**O, înalță-mă cu Tine,/Ca din har să nu mai cad**”. Chipul „**Celei Fericite de popoare**”, înălțată la Cer, este greu de cuprins în cuvinte: „**Văd cum SOARELE Ți-e haină;/Luna pare-a-ți fi covor;/Stelele, în chip de taină,/Ți-s cunună de popor**” (Maria este încoronată în Ceruri). Cu implorarea iubirii Preacuratei „**Peste-ai mei și Omenire**”, se încheie Sfântul Rozar.

„**Regina Scripturilor**” este
(continuare în pag. 16)

o piesă mariană în trei tablouri care are în centrul ei pe Maria. Este un „mister creștin”, specie literară foarte cultivată în Occidentul Evului Mediu, o îmbinare de recitare și cântec.

În construcția operei, Episcopul a dorit să încheie fiecare secvență cu „un memento” - o idee, o concluzie, un îndemn sau o invocație. Astfel, prima secvență se încheie cu o rugăciune: **„Puternicule Dumnezeu,/ Binecuvântă satul meu/Pe acei oameni buni,/Acele dragi morminte/De mame sfinte/Și de cucernici fii și străbuni”**.

„Pastorale”, ultimele versuri din volum, sunt o suită de rugăciuni adresate Preacuratei, cu referiri directe la condiția sa de Episcop al unei Biserici interzise și la viața sa personală mereu în primejdie. Nevoia de ocrotire pentru credincioși și Episcop o încredințează Fecioarei: **„Sub milostiva-ți ocrotire,/Mă ia pe mine și pe-ai mei,/ÎMPĂRĂTEASĂ PESTE FIRE,/Ce să ne fii Adăpostire, /De-a pururi poți, de-a pururi vrei”**. Gândul libertății pentru Biserica sa prigonită este continuu. Și poate cea mai tulburătoare poezie este aceea în care își vede „turma” și pe sine în libertate: **„Mă văd, MAICUȚA MEA, întors acasă,/În rugă adâncit în fața Ta,/Cu părul nins de vremi, cu fruntea grea,/Cu trupul îmbrăcat din nou în rasă./Te-aud chemând și-n jurul Tău se-adună,/**

**Pornindu-se din munți și văi [...]
Sărmana Turma mea, MĂICUȚĂ BUNĂ./ Mulțimi fără de număr se desfată/La masa lui CHRISTOS și-a MAMEI LUI./Și fericit pe lume nimeni nu-i/Precum sînt eu, MĂICUȚĂ PREACURATĂ!”**

„Testament” este ultima pagină a volumului prezentat și ultimele cuvinte ale Preasfinției Sale scrise în spital, conștient că se află înaintea „plecării”. Nu mai putea fi închis în celulă cu gratii, calvarul era sfârșit. Gândurile și dorințele ultime sunt pentru noi, credincioșii Bisericii Greco-Catolice. **„Haitei de lupi atei”**, i-a dat iertarea, iar nouă, binecuvântarea sa. Ar dori ca să nu se șteargă din conștiințe timpul greu al păstoririi sale, **„ca nici urmă să rămână, din tot ce am fost păstor”**. Ne-a lăsat sfințenia sa și rugămintea: **„să nu uitați că faceți parte din Biserica Greco-Catolică, întemeiată de Petru pe temelia Romei”**.

Și totuși, deasupra tuturor suferințelor îndurate o viață de om de Preasfinția Sa, multe cuprinse în volum, speranța și încrederea în bine nu lipsesc, titlul ales de Preasfinția Sa mărturisește triumful adevărului și al dreptății; **„Să picure Cerurile de Sus și să ploaie norii neprihănirea! Să se deschidă pământul, să dea din nou mântuirea și să iasă izbăvirea!**

Otilia BĂLAȘ

CONȘTIINȚA

Fac parte din Istoria creștină,
Din epoca de adevăr și har (Jo.1,17)
Ce a-mbrăcat pământul în Lumină
Și l-a-nfrățit sub sceptru de Pescar.

Fac parte din Istoria creștină,
Din TURMA CEA CU NUME GLORIOS,
Din numărul acelor ce se-nchină
DUMNEZEIRII DOMNULUI CHRISTOS.

Fac parte din Istoria creștină,
Din Tabăra de Sfinți și de Eroi,
Din Îngerii în trup, care - prin tină-
Își taie drum spre Viața de Apoi.

Fac parte din Istoria creștină,
Din Mreaja cu pești răi și cu pești buni,
Din Țarina-ncercată de neghină,
Din Arca biciuită de furtuni.

Fac parte din Istoria creștină
Cu tot ceea ce am, și pot, și sunt:
Deschide-mi drum, Măicuță de har plină,
Prin viforul de patimi ce-l înfrunt !

9. MARTIRUL

Ajuns-am de-acum,
La capăt de drum,
Cu trupul meu slab;
 Deschise tării,
 Sub bolți de vecii
 Mă cheamă degrab.

Văd rariști de Rai-
Ce-ntrec gând și grai
De trudnice minți;
 Îl văd pe CEL SFÂNT,
 În slavă și cânt,
 Domnind peste ginți.

Azi, marele Crez
Cu vrednic Botez
De sînge-l sfințesc;
 Pe-al CRUCII Altar,
 Viața în dar
 Cu drag mi-o jertfesc.

MĂICUȚĂ și STEA

Cobori de mă ia
La FIUL DIVIN;
 Îndreaptă spre Cer
 Pe toți care pier
 În lumea de chin.

De după zări,
Răzbat chemări.
 "Îată-mă vin",
 Răspunde lin
 Un glas stins;

Peste plângeri
Se-aud Îngerii
Cântând senin:
 "AMIN ! AMIN !
 A ÎNVINS ! "

***Poezii scrise de
Episcop Iuliu Hirțea
în ultima perioadă
a vieții sale.***

Papa Ioan Paul al II-lea (VII)

La 6 iunie, înainte de a pleca de la Czestochowa, Papa a celebrat o Sf. Liturghie la care au luat parte numeroși muncitori de la minele de cărbuni din apropiere. Erau îmbrăcați în costumele lor tradiționale care atrăgeau privirile: pelerine negre cu nasturii aurii, iar pe cap, pălării negre împodobite cu pene albe.

În cuvântul său, Papa le-a cerut să nu se lase **„seduși de tentația de a crede că omul se poate regăsi pe sine însuși respingându-L pe Dumnezeu și scoțând rugăciunea din viața lor, devenind doar un muncitor care se înșală pe sine însuși că ceea ce produce poate să-i acopere nevoile inimii”** (George Weigel, „Martor al speranței”, Biografia Papei Ioan Paul al II-lea, Galaxia Gutenberg, 2007, p.368).

De la Czestochowa, seara, Papa a plecat la Cracovia, unde era așteptat de o mulțime imensă: **„a fost o revenire acasă cu adevărat triumfală”**. De aici aplecase la Roma, la 20 octombrie, cu un an înainte.

A intrat în Cracovia într-un automobil deschis, **„trecând prin fața mulțimii entuziaste, din care pe mulți îi botezase, prin fața familiilor cărora le-a binecuvântat căsătoria sau cărora le-a îngropat părinții. Când recunoștea o figură în mulțime, îi făcea semn și o saluta”** (Op.cit.p.369).

Totul părea neschimbat, chiar fosta cameră era așa cum o lăsase, doar un buchet cu flori proaspete amintea prezentul.

Autoritățile erau tot mai neliniștite. Simțeau apropiatul sfârșit? Era de necrezut, lumea a pregătit pentru Karol Wojtyla **„un adevărat festival papal de stradă”** străzile din apropierea Arhiepiscopiei, cât timp a fost Papa la Cracovia, erau pline de lume, tinerii, liceenii, studenții și muncitorii erau pe acoperișuri. Noaptea, la ieșirea Papei în balcon, au început să scandeze: **„El Papa! El Papa! El Papa, sto lat!** (Să trăiești o sută de ani!). Papa nu le-a putut vorbi atunci, era răgușit. Lumea a început să cânte și așa a făcut și în nopțile următoare. Când Papa a ieșit să răspundă mulțimilor, s-a urcat pe pervazul ferestrei. Pentru siguranță, mâini necunoscute îl țineau de sutană. Zâmbind lumii și amintirilor, Papa a început să vorbească glumind: **„Când eram arhiepiscop nu a trebuit să mă urc pe pervazul ferestrei, iar când m-am aplecat pe fereastră, nimeni nu m-a ținut de sutană”**. Continuând să glumească, Papa a spus: **„Este destul de rău să fii Papă la Roma. Dar ar fi și mai rău să fii Papă la Cracovia, petrecându-ți tot timpul la fereastră, fără să ai timp nici să dormi, nici să gândești”**. În ziua următoare sosirii sale la Cracovia, Papa s-a dus în pelerinaj la Kalvaria Zebrzydowska.

(va urma)

LA PICIOARELE RĂSTIGNITULUI

Îngenuncheați, cu inima deschisă și ochi înlăcrimați, putem la picioarele dragi ale Răstignitului să fim plini de IUBIRE ȘI RECUNOȘTIINȚĂ. Este poziția celor TREI MARII, iar undeva în Franța, lângă Paris, este o biserică mare și frumoasă, închinată lor. Este poziția de smerenie și umilință a omului în fața Divinului, este poziția în care se primesc cele mai multe HARURI de SUS.

Și noi suntem invitați să fim sfinți, și noi suntem chemați de EL la picioarele Crucii Sale!

Numai la picioarele Crucii lui Isus putem fii spălați de păcatele noastre prin apa și sângele Lui, care și azi curge din Preasfânta Inimă Rănită, putem să-L ridicăm de pe Cruce și să-L ținem în brațe oferindu-L întregii omeniri.

Astfel, a stat Preasfânta Mamă cu iubitul Fiu în brațe, plină de Pietate, cu inima ei sfâșiată de durere lipită de inima celui mai curat și nevinovat om de pe pământ, străpunsă de sulită. ă

Îți mulțumim, Isuse scump, pentru iubirea și jertfa Ta nemărginită față de noi și de lumea întreagă. Te iubim și dorim să consacrăm țara noastră la cele două inimi care bat împreună: Inima Ta Preasfântă și Inima Îndurerată a Mariei.

O.M.G.

Mulți oameni sfinți și-au început convertirea la picioarele unui Răstignit. Sfântului Francisc din Assisi îi vorbește Crucifixul din bisericuța San Damiano, când nu era sigur de misiunea lui în viață: *“Mergi și repară Biserica Mea, care e pe punctul de a se prăbuși”*.

Un alt Crucifix îi vorbește Sfintei Margareta de Cortona: *“- Sărăcuța Mea, ce vrei de la Mine?”*

“- Nimic altceva decât pe Tine, Doamne Isuse Cristoase.”

“- Tu ești a Treia lumină oferită Ordinului de fericitul meu Francisc. Deoarece, în Ordinul Fraților Minori el era Prima; în Ordinul Clariselor, fericita Clara este a Doua; și tu în Ordinul penitenților, a Treia” (Legenda c.11.n9).

Sfânta Tereza de Liseux este reprezentată mereu cu un Crucifix în brațe și majoritatea sfinților au trecut pe la Școala Crucifixului unde au meditat îndelung la Patimile Domnului Isus Cristos.

La Paști

Prin pomi e ciripit și cânt,
Văzduhu-i plin de-un roșu soare
Și sălciile-n albă floare -
E pace-n cer și pe pământ.
Răsuflul cald al primăverii
Adus-a zilele-nvierii.

Și cât e de frumos în sat!
Creștinii vin tăcuți din vale
Și doi de se-ntâlnesc în cale
Își zic „Cristos a înviat!
Și râde-atâta sărbătoare
Din chipul lor cel ars de soare.

Și-un vânt abia clătinitor
Șoptește prin văzduh cuvinte;
E glasul celor din morminte,
E zgomotul zburării lor!
Și pomii frunzele-și scoboară
Că Duhul Sfânt prin aer zboară.

E liniște. Și din altar
Cântarea-n stihuri repetate
Departa până-n văi străbate
Și clopotele cântă rar;
Ah, Doamne! Să le-auzi din vale
Cum râd a drag și plâng a jale!

Biserica pe deal mai sus,
E plină astăzi de lumină,
Că-ntreaga lume este plină
De-același gând, din cer adus;
În fapta noastră ne e soarta
Și viață este tot, nu moartea.

Pe deal se suie-ncetișor
Neveste tinere și fete,
Bătrâni cu iarna vieții-n plete;
Si-ncet, în urma tuturor
Vezi șovăind câte-o bătrână
Cu micul ei nepot de mână.

Ah, iar în minte mi-ai venit
Tu, mama micilor copile.
Eu știu că și-n aceste zile
Tu plângi pe-al tău copil dorit!
- La zâmbet cerul azi ne cheamă,
Sunt Paștile! Nu plânge, mamă.

George Coșbuc, din volumul
„Poeți în rugăciune” - Pr. Ioan
Georgescu, Blaj, 2005.

Colectivul redacțional

Director: prof. Otilia BĂLAȘ

Secretar de redacție: Pr. Olimpiu TODOREAN

Tehnoredactare computerizată: Pr. Olimpiu Todorean

Adresa: Redacția CALEA DESĂVÂRȘIRII
Str. Gen. Magheru, 3/5 - ORADEA -3700 (BH)